

Almanca Dilbilgisi Derslerinde Ana Dili Kullanımına İlişkin Öğrenci Görüşleri*

Student Opinions about the Use of Their Native Language in German Grammar Lessons

Merve ÇILDIR¹, Aylin SEYMEN²

¹Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalı
mervecildir@gazi.edu.tr

²Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalı
aseymen@gazi.edu.tr

Makale Türü/Article Types: Araştırma Makalesi/ Research Article

Makalenin Geliş Tarihi: 07.02.2023

Yayına Kabul Tarihi: 04.04.2023

ÖZ

Araştırmanın temel amacı Almanca dil bilgisi derslerinde ana dili kullanılması üzerine öğrenci görüşlerine başvurmak ve bu doğrultuda Almanca dil bilgisi derslerinde ana dili kullanımının gerekli olup olmaması yönünde bir bakış açısına ulaşmaktır. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden fenomenolojik desen tercih edilmiş olup, Gazi Eğitim Fakültesi Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalı birinci ve ikinci sınıflardan gönüllü on beş öğrenci ile yarı yapılandırılmış görüşme gerçekleştirilmiştir. İlgili öğrencilere toplamda yedi soru sorulmuştur. Verilerin analizinde NVivo 12 programından yararlanılmıştır. Elde edilen veriler ilgili programa aktarılarak kategoriler ve alt kategoriler oluşturulmuştur. Öğrenci görüşlerinden elde edilen verilere göre, Almanca dil bilgisi derslerinde ana dili kullanımının önemli bir etkisi olduğu dikkat çekmiştir. Söz konusu olumlu öğrenci görüşleri kapsamında Almanca dil bilgisi derslerinde ana dili kullanımının öğrenciler tarafından desteklendiği görülmektedir. Bazı öğrenciler Almanca dil bilgisi derslerinde ana dili kullanımının hedef dile maruz kalmayı engellediğini düşünerek ilgili dilde pratik yapamadıklarını dile getirmiştir. Yabancı dil derslerinde ana dili kullanımının bazı olumsuz özelliklerinin olmasına rağmen dil bilgisi derslerinde ana diline başvurulması dil bilgisi konularının anlaşılabilirliğini arttırdığı öğrenci görüşleri doğrultusunda tespit edilmiştir. Almanca dil bilgisi derslerinde ana diline başvurulmasıyla birlikte öğrencilerin ana dil ve hedef dil

* **Alıntılama:** Çıldır, M. ve Seymen, A. (2023). Almanca dilbilgisi derslerinde ana dili kullanımına ilişkin öğrenci görüşleri. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 43(1), 399-423.

arasında karşılaştırma yapma imkânı buldukları, iki dil arasındaki benzerlikleri ve farklılıkları gördükleri, dil bilgisi konularını ana dillerinde daha iyi anlayabildikleri yapılan araştırma sonucunda dikkat çekmektedir.

Anahtar Sözcükler: Ana dili rolü, Alman dili eğitimi, Almanca dil bilgisi

ABSTRACT

The main purpose of the study is to refer to the opinions of students on the use of mother tongue in German grammar lessons, and to reach a perspective on whether the use of mother tongue in German grammar lessons is necessary or not. In this study, the phenomenological pattern, which is one of the qualitative research methods, was preferred and a semi-structured interview was conducted with 15 volunteer students from the first and second classes of the German Language Education Department of Gazi Faculty of Education. A total of seven questions were asked to the relevant students. The NVivo 12 program was used for data analysis. The data obtained was transferred to the relevant program and categories and subcategories were created. According to the student opinions obtained from the data, it was found that the use of mother tongue in German grammar lessons has an important effect. It is seen that the use of mother tongue in German grammar lessons is supported by the students in question. Some students express that they cannot practice in the related language by thinking that the use of mother tongue in foreign language classes prevents being exposed to the target language. Although there are some negative aspects of mother tongue use in foreign language classes, it is determined that referring to the mother tongue in grammar lessons increases the understandability of grammar topics according to student opinions. It is also observed that by referring to the mother tongue in German grammar lessons, students have the opportunity to make comparisons between their mother tongue and the target language, they can see the similarities and differences between the two languages, and they can better understand grammar topics in their mother tongue.

Keywords: Role of mother tongue, German language education, German grammar

GİRİŞ

Bireylerin çeşitli ihtiyaçlarını karşılamak için yabancı dil öğrenimi günümüzde zorunluluk haline gelmiş ve yabancı dil eğitimi daha erken yaşlarda öğrenilmeye başlanmıştır. Bir bireyin doğumundan itibaren ailesinden duyarak öğrendiği dil ana dilidir ve ana dili genellikle en önemli dil olarak kabul edilmektedir. Bireyin daha sonrasında öğrendiği diller ise yabancı dil olarak tanımlanmaktadır. Bireylerin sahip oldukları ana dili yabancı dil öğrenme sürecinde önemli bir yere sahiptir. Yabancı dil öğreniminde ana dili kullanmaktan kaçınmanın mümkün olup olmadığı ve/veya hangi durumlarda ve sıklıkta kullanılacağına ilişkin günümüze kadar gelen tartışmalar vardır. Gabrielatos (2001), yabancı dil öğretiminde ana dili kullanımının 200 yıldan fazla bir süredir sağlam bir tartışma olduğunu belirtmektedir. Ana dilinin etkisi yabancı dil öğretimi sürecinde çeşitli tartışmaların konusu olmasına rağmen, ana dilinin şüphesiz bu

süreçte önemli bir yeri olduğu düşünülmektedir. Biçer'e göre (2017) bireyler doğumundan itibaren ailesinden duyarak öğrendiği dilin anlam evreni çerçevesinde düşündükleri için, yeni öğrenmeye çalıştıkları yabancı dilleri de aynı anlam penceresinden zihinlerinde canlandırmaya çalışacaklardır. Ana dilinde öğrenilen mevcut var olan ön bilgiler yabancı dil öğreniminde kullanılmaktadır. İşgüzel'e göre (2012) günlük bilgimiz, deneyimlerimiz, yani ana dilimizde "bilgi" olarak sahip olduğumuz her şey yabancı dil öğretiminin konusu olabilir. Yabancı dil öğrenirken dikkat edilmesi gereken bir nokta ise, bireyin ana diline çok iyi hâkim olması gerektiğidir (Aktaş ve Koçak, 2012). Ana dilinin kurallarını iyi bilen bir bireyin, hem ana diline hem de öğrenmek istediği yabancı dillere daha iyi hâkim olacağı Soysal (2022) tarafından da dile getirilmiştir. "İkinci bir dili öğrenen bireyin, amaç dildeki ses düzeneğinin ve söz diziminin kendi diliyle örtüşebileceği veya aykırılık gösterebileceği bilincinde olması gerekir" (Çelebi, 2006 s. 303). Kendi dilindeki dil bilgisi kurallarını çok iyi bilen bir bireyin yabancı dil öğrenirken hedef dildeki dil bilgisi kurallarını kendi diliyle bağlantı kurarak öğrenmeye çalıştığı düşünülmektedir. Ana dilin yabancı dil öğrenimi üzerindeki rolünü Sieber (2002) kısa ve öz olarak şu şekilde dile getirmiştir: Ana dil olmadan, yabancı dil olmaz. Neuner de (2009), ana dilinin yabancı bir dil öğrenmede referans noktası olduğunu ve yabancı dil öğretiminde aktif olarak yer alması gerektiğini vurgulamaktadır. Kunštek (2005) öğrencilerin yabancı dilde bir kelime bilmediklerinde veya bir talimatı doğru anlamadıklarında, öğrenciler aynı hatayı tekrar tekrar yaptıklarında ve soyut kavramların açıklanmasında ana diline sıklıkla başvurulduğunu dile getirmiştir. Ayrıca yabancı dilde yeni dil bilgisi yapısı öğretilirken, öğretmenler öğrencilerinin yeni öğrenilen yapıları anlayıp anlamadıklarını öğrenmeleri için ana diline başvurduklarını eklemiştir.

Yabancı dil derslerinde dil bilgisi öğrenimi dört temel becerisi (dinleme, konuşma, okuma ve yazma) arasında yer almamakla birlikte, bu dört temel becerinin gelişmesi için önem teşkil etmektedir. Almanca yazılı basının takip edilebilmesi ve sağlıklı bir iletişimin gerçekleşmesi için planlı bir dil bilgisi öğretimi gerekmektedir (Kırmızı, 2009). Yılmaz'a göre (2022) yabancı dil öğrenimi sürecinde öğrencilerin zihinlerinde

ana dilin ve hedef dilin kuralları birbiri ile bağlantılıdır. Hedef dil ve ana dilindeki “dilbilgisel yapı, sözdizimsel yapı, sözcük birimi ve fonetik birimi paralelliği” hedef dilin daha iyi anlaşılmasına vesile olmaktadır (s. 275). Butzkamm’a göre (2005) yeni dil bilgisi kurallarına alışabilmenin tek nedeni, zaten bir tane ana dilimizin olmasıdır. Öğrenciler yeni öğrendiği dil bilgisi kurallarını ana diline çevirmeleri gerektiği zaman veya öğretmenlerin öğrencilerin yeni dil bilgisi kurallarını doğru bir şekilde kullanabildiklerini görmeleri için öğretmenler ana diline başvurulabilir (Kunštek, 2005). Alan yazınında farklı yabancı dillerin öğreniminde ana dilinin etkisine ilişkin çeşitli araştırmalar yer almaktadır. İşigüzel (2012) yaptığı bir araştırmada ana dilinin bilinçli bir şekilde yabancı dil öğretiminde kullanılmasının yabancı dil öğrenme sürecindeki öğrenci başarısının ve motivasyonunun artmasında ana dilin sahip olduğu önemi vurgulamıştır. Biçer (2017) yaptığı çalışmada ise Suriyeli öğrencilerin Türkçe öğrenme sürecinde özellikle dil bilgisi derslerinde ana diline olan ihtiyaçtan bahsetmiştir. Şavlı ve Kalafat (2014) ise yaptığı bir çalışmada Fransızca öğrenen öğrencilerin ve Fransızca öğreten öğretmenlerin görüşlerini almıştır ve yapılan görüşmeler sonucunda yabancı dil öğretimi ve öğrenimi sürecinde ana diline başvurulmasının önemli olduğunu tespit etmiştir. Şevik (2007) ise İngilizceyi yabancı dil olarak öğrenenlerle yaptığı bir araştırmada, yabancı dil öğretiminde ana dili kullanımına olumsuz bir bakış açısı oluşturmak yerine, ana dilin olumlu yönlerinden faydalanılması gerektiğini dile getirmiştir. Sönmez (2022) yaptığı çalışmada öğretmenlerin hedef dili daha iyi öğretmek, etkili bir sınıf yönetimi sağlamak, öğrenenin yabancı dile karşı olan olumsuz tutumunu azaltmak gibi nedenlerle öğretmenlerin ana diline başvurma zorunluluğu hissettiklerini tespit etmiştir. Vonić (2020) Almancayı yabancı dil olarak öğreten öğretmenlerin ana dili kullanımına ilişkin algılarını araştırmış ve öğretmenlerin ana dili sıklıkla kullandıklarını ve en çok dil bilgisi konularının öğretildi zaman ana dilini kullandıklarını tespit etmiştir.

Günümüzde yabancı dil derslerinde ana dili kullanımına ilişkin olumsuz düşüncelerin olmasına rağmen, yapılan birçok çalışma ile ana dilinin yabancı dil öğretiminde önemli bir yeri olduğu görüşleri elde edilmiştir. Bu araştırma Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalı

Almanca dil bilgisi dersini alan öğrencilerin Almanca dil bilgisi derslerinde ana dili kullanımına ilişkin görüşlerini belirlemeyi amaçlamıştır. Bu hususta yapılan araştırmanın alana katkı sağlayacağı ön görülmektedir.

Araştırmaya ilişkin alt problemler aşağıda yer almaktadır:

-Almanca dil bilgisi kurallarının öğreniminde ana dilinin önemi nedir?

-Almanca dil bilgisi derslerinde ana dili kullanımına ne zaman başvurulmalıdır?

-Almanca dil bilgisi derslerinde ana dili kullanımının olumlu ve olumsuz özellikleri nelerdir?

YÖNTEM

Araştırma Deseni

Bu çalışma, Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalı Almanca dil bilgisi dersini alan öğrencilerin Almanca dil bilgisi derslerinde ana dili kullanımına ilişkin görüşlerini belirlemeye yönelik nitel bir araştırmadır. Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalında okuyan öğrencilerin görüşleri nitel araştırma desenlerinden olgubilim (fenomenoloji) deseni ile incelenmiştir. Fenomenolojik yaklaşımının yapı taşlarını kişisel tecrübeler oluşturmaktadır, bu neden araştırmacı katılımcıların bireysel tecrübeleri ile ilgilenmeli, bireylerin olaylara olan bakış açılarını araştırmalıdır (Baş ve Akturan, 2017). Tekindal ve Uğuz Arsu'a göre (2020) "fenomenolojik araştırmalarda araştırılacak 'fenomene' vurgu yapılarak katılımcıların bu fenomene ilişkin algıları ve bakış açıları, bu fenomeni nasıl anlamlandırdıkları, fenomeni nasıl deneyimledikleri bu deneyimlerini nasıl betimledikleri" doğrultusunda araştırmaların derinleştirilmesi gerekmektedir (s. 158).

Çalışma Grubu

Bu araştırmada yer alan katılımcılar amaçlı örnekleme yöntemlerinden hem ölçüt örnekleme yöntemi hem de kolay ulaşılabilir durum örnekleme yöntemi ile seçilmiştir. Nitel araştırma yönetiminin kullanıldığı bu çalışma Gazi Üniversitesi Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalı birinci ve ikinci sınıf dil bilgisi derslerini alıyor ölçütünü yerine

getiren 15 öğrenciyle yürütülmüştür ve aynı zamanda araştırmacının kolay ulaşabileceği katılımcılar seçilmiştir.

Veri Toplama Araçları ve Süreçleri

Araştırmacılar, araştırılan fenomene ilişkin yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanarak veriler elde edilmiştir. Araştırılan “fenomene ilişkin katılımcıların deneyimlerinin zengin bir biçimde” toplamak ve “odaklanmalarını sağlamak için araştırmacılar tarafından belirlenen sorular kapsamında görüşme yapılmaktadır” (Ersoy, 2019 s. 112). Hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme sorularının okunurluğunu, anlaşılabilirliğini ve amaca hizmet etmesini sağlamak amacıyla alan uzmanlarının görüşlerine başvurulmuştur. Gazi Üniversitesi Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalındaki üç öğretim üyesine yarı yapılandırılmış görüşme formu taslak soruları gönderilmiştir. Uzmanlardan gelen tavsiyeler doğrultusunda gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Oluşturulan soruların anlaşılabilirliğinin ölçülmesi, çalışmanın amacına hizmet edip etmediğini tespit etmek için beş farklı öğrenciyle pilot uygulama gerçekleştirilmiştir. Pilot uygulama için seçilen öğrenciler, çalışma grubuyla aynı özelliklere sahip olmasına rağmen, çalışma grubunda olmayan öğrencilerden pilot uygulamaya dâhil edilmiştir. Pilot uygulama sonrası sorularda belirlenen bazı ifadeler düzenlenip yarı yapılandırılmış görüşme formu son şeklini almıştır. Araştırmada kullanılacak olan yarı yapılandırılmış görüşme formu öğrencilere Almanca dil bilgisi derslerinde ana dilinin kullanılmasına ilişkin görüşlerini saptamak amacıyla yedi soru sorulmuştur. Yarı yapılandırılmış görüşme soruları aşağıda yer almaktadır.

- Almanca dil bilgisi derslerinde sadece hedef dil kullanımı faydalı mıdır? Neden?
- Almanca dil bilgisi derslerinde ana diline hangi durumlarda başvurulmalıdır?
- Almanca dil bilgisi derslerinde ana diline ne sıklıkla başvurulmalıdır?
- Almanca dil bilgisi derslerinde ana dili kullanımının olumlu yönleri nelerdir?
- Almanca dil bilgisi derslerinde ana dili kullanımının olumsuz yönleri nelerdir?

-Almanca dil bilgisi derslerinde Almanca ders kitapları kullanılıyorsa, ders sonrası kuralları ana dilinizde anlatan kaynaklara da başvuruyor musunuz? Neden?

-Ana dilinizdeki dil bilgisi kurallarını bilmediğiniz zaman Almanca dil bilgisi kurallarını öğrenmekte zorlanıyor musunuz? Neden?

Araştırmanın etik açıdan uygunluğunu sağlamak için gerekli izinler dâhilinde etik kurul raporu alınmıştır ve yarı yapılandırılmış görüşmelere başlamadan önce katılımcıların görüşmelere gönüllük esasına göre katılabilecekleri açıklanmıştır. Öğrenciler hazırlanan görüşme sorularını yüz yüze cevaplamışlardır. Katılımcılar ile görüşmeler en az 5 dakika ve en çok 15 dakika arasında değişmektedir. Yapılan görüşmelerin analizi yapılmak üzere katılımcıların izin alınarak kayıt altına alınmıştır.

Verilerin Analizi

Katılımcıların izni doğrultusunda kayıt altına alınan yarı yapılandırılmış görüşme verileri Microsoft Office Word formatına aktarılarak transkripti yapılmıştır. Çalışmada yer alan katılımcıların kimliğini gizlemek için katılımcılar Ö1, Ö2, Ö3... şeklinde kodlanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme sonucunda elde edilen verilerin analizinde NVivo 12 programı kullanılmıştır. Çalışma grubundan elde edilen veriler Nvivo programı aracılığıyla bir araya getirilmiş ve içerik analiz yönteminden yararlanılmıştır. İçerik analizi yöntemi “hacimli olan nitel materyali alarak, temel tutarlılıkları ve anlamları belirlemeye yönelik herhangi bir nitel veri indirgeme ve anlamlandırma çabası girişimlerini ifade etmek için kullanılır” (Patton, 2018 s. 453). Yıldırım ve Şimşek’e (2018) göre de içerik analizinde temel amaç, “toplanan verileri açıklamaya kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır ve birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği bir biçimde düzenleyerek yorumlamaktır” (s. 242). İçerik analizi yapılırken araştırmacılar tarafından elde edilen veriler birçok kere okunmuş ve kategoriler ve alt kategoriler belirlenmiştir. Elde edilen kodlar eğer başka kod ya da kodlarla yakından ilişkiliyse aynı başlık adı altında birleştirilmiştir. Elde edilen kodlar da tek bir kategori ve/veya alt kategori altında birleştirilerek her bir yarı yapılandırılmış görüşme sorusu için tablolar

oluşturulmuştur. Çalışmadan elde edilen verileri desteklemek için araştırmada bazı katılımcı görüşleri alıntılar halinde çalışmada yer verilmiştir. Ayrıca iki araştırmacı tarafından elde edilen veriler analiz edilmiş ve yorumlanmıştır.

BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde yarı yapılandırılmış görüşme formuyla elde edilen verilerin analiz sonuçları ve elde edilen kategorilere ve alt kategorilere ilişkili olarak yorumlar bulunmaktadır.

Almanca Dil Bilgisi Derslerinde Sadece Hedef Dil Kullanımının Faydalı Olup Olmamasına İlişkin Öğrenci Görüşleri

Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalındaki öğrencilerin Almanca dil bilgisi derslerinde sadece hedef dil kullanımına ilişkin görüşleri Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1. Almanca Dil Bilgisi Derslerinde Sadece Hedef Dil Kullanımının Faydalı Olup Olmamasına İlişkin Öğrenci Görüşleri

Soru 1	Kategori	Alt Kategori	Frekans (f)	Katılımcı Kodu
Almanca dil bilgisi derslerinde sadece hedef dil kullanımı	Faydalı	Hedef dile maruz kalmak	5	Ö1-Ö3-Ö4-Ö5-Ö12
	Faydalı değil	Dil bilgisi konularının anlaşılmasında	9	Ö6-Ö7-Ö8-Ö9-Ö10-Ö11-Ö13-Ö14-Ö15
		Hedef dil ile ana dili arasında karşılaştırma yapılamaması	1	Ö2

Tablo 1’de yer alan ifadelerle göre, öğrencilerin dokuzu Almanca dil bilgisi konularının anlaşılmasından kaynaklı olarak dil bilgisi derslerinde sadece hedef dil kullanımının faydalı olmadığını dile getirmiştir. Bir öğrenci ise hedef dil ile ana dilin karşılaştırma yapılarak yabancı dilin öğrenilmesi gerektiğini dile getirerek, Almanca dil bilgisi derslerinde sadece hedef dil kullanımının faydalı olmayacağını dile getirmiştir.

Son olarak öğrencilerin beşi ise hedef dile maruz kalarak Alman dilinde kendilerini geliştireceklerini düşündükleri için, Almanca dil bilgisi derslerinde sadece hedef dilin kullanılmasını faydalı bulmuşlardır.

Almanca dil bilgisi derslerinde sadece hedef dilin kullanımına ilişkin katılımcıların ifadeleri aşağıdaki gibidir:

“Kesinlikle faydalıdır. Çünkü bir yabancı dil belirli bir program dâhilinde öğretildiğinde odak noktanın ve ders saati içinde de olsa düşünce biçiminin hedef dile yönelik olmasını isterim. Zor olabilir fakat daha sonra hedef dilin gelişeceğine inanıyorum. Kendi adıma bu şekilde öğrenmeyi tercih ederim (Ö3).”

“Almanca dil bilgisi derslerinde sadece hedef dil kullanımının faydalı olmadığını düşünüyorum. Çünkü öğrenci bir konuyu anlamakta güçlük çektiğinde, öğrenciye o konuyu ana dilde anlatmak gerekmektedir (Ö7).”

“Evet, çünkü dili ne kadar kullanırsak o dilde ilerleme kaydetmemiz o kadar kolay olur. Ancak tamamen Almanca olması gerektiğini düşünmüyorum. Çünkü böyle olursa dil bilgisi kurallarını çok iyi anlayamam (Ö10).”

“Yani ben dersin karşılaştırmalı anlatılmasının faydalı olduğunu düşünüyorum. Konulara ana dilimizle daha iyi hâkim olacağımı düşünüyorum (Ö2).”

Almanca Dil Bilgisi Derslerinde Ana Diline Başvurulması Gereken Durumlara İlişkin Öğrenci Görüşleri

Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalındaki öğrencilerin Almanca dil bilgisi derslerinde ana diline başvurulması gereken durumlara ilişkin görüşleri Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2. Almanca Dil Bilgisi Derslerinde Ana Dile Başvurulması Gereken Durumlara İlişkin Öğrenci Görüşleri

Soru 2	Kategori	Frekans (f)	Katılımcı Kodu
	Dil bilgisi konularının anlaşılmadığı zaman	10	Ö1-Ö2-Ö3-Ö5-Ö6-Ö7-Ö8-Ö10-Ö12-Ö13-
Almanca dil bilgisi	Dil bilgisi	4	Ö9-Ö11-Ö14-Ö15

derslerinde ana diline başvurulması gereken durumlar	konularının zorluk derecesine göre		
	Ana dilinde karşılığı olmayan durumlarla karşılaştığı zaman	1	Ö4

Tablo 2’de yer alan ifadelerle göre, öğrencilerin 10’u Almanca dil bilgisi konularının anlaşılmadığı durumlarda ana diline başvurulması gerektiğine değinmişlerdir. Öğrencilerin dördü ise Almanca dil bilgisi konularının zorluk derecesine göre ana diline başvurulması gerektiğini düşünmektedir. Son olarak bir öğrenci ise ana dilinde karşılığı olmayan dil bilgisi kurallarının anlatıldığı zaman ana diline başvurulması gerektiğine değinmiştir.

Almanca dil bilgisi derslerinde ana diline başvurulması gereken durumlara ilişkin katılımcıların ifadeleri aşağıdaki gibidir:

“Özel durumlarda, özel kullanımlarda Alman kültürüne ait kullanımlarda veya Türkçe dilinde karşılığı olmayan kelimelerin anlamını verirken veya gramer konularının anlatımında ana dili kullanılabilir (Ö4).”

“Bence anlaşılmayan konularda, verilen örneklerin açıklanmasında kullanılmalıdır. Bazen konuyu anlamıyorum o zaman Türkçe olarak anlatılması gerektiğini düşünüyorum böylece daha kolay anlıyorum (Ö13).”

“Zor dil bilgisi konularında başvurulmalıdır. Bazı dil bilgisi konuları gerçekten çok zor (Ö14).”

Almanca Dil Bilgisi Derslerinde Ana Diline Başvurulması Gereken Sıklığa İlişkin Öğrenci Görüşleri

Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalındaki öğrencilerin Almanca dil bilgisi derslerinde ana diline başvurulması gereken sıklığa ilişkin görüşleri Tablo 3’te sunulmuştur.

Tablo 3. Almanca Dil Bilgisi Derslerinde Ana Dile Başvurulması Gereken Sıklığa İlişkin Öğrenci Görüşleri

Soru 3	Kategori	Frekans (f)	Katılımcı Kodu
Almanca dil bilgisi derslerinde ana diline başvurulması gereken sıklık	Dil bilgisi kurallarının anlaşılmadığı durumlar	7	Ö1-Ö4-Ö6-Ö7-Ö8-Ö12-Ö13
	Dil bilgisi konularının zorluk derecesi	3	Ö11-Ö14-Ö2
	Ana dili ve hedef dilin yarı yarıya kullanılması	3	Ö15-Ö5-Ö9
	Yeni yapılar ve bilinmeyen kelimeler öğrenme	2	Ö3-Ö10

Tablo 3'te yer alan ifadelerle göre, öğrencilerin yedisi Almanca dil bilgisi konularının anlaşılmadığı durumlarda ana diline başvurulması gerektiğine değinmişlerdir. Öğrencilerin üçü ise Almanca dil bilgisi konularının zorluk derecesine göre ana diline başvurulması gerektiğini düşünmektedir. Öğrencilerin diğer üçü ise Almanca dil bilgisi kurallarının öğrenilmesinde hedef ve ana dilin yarı yarıya kullanılması gerektiğine değinirken, iki öğrenci ise hedef dilde yeni yapılar ve bilinmeyen kelimeler öğrenildiği zaman ana diline başvurulması gerektiğini dile getirmiştir.

Almanca dil bilgisi derslerinde ana diline başvurulması gereken sıklığa ilişkin katılımcıların ifadeleri aşağıdaki gibidir:

“Yeni öğrenilen yapıların ana dilindeki kullanımları durumu anlatılırken ya da yeni sözcüklerin yine ana dildeki karşılığının ne olduğunu öğrenmemiz gerektiğinde (Ö3).”

“Ders sonuna doğru öğrenciler anlamadıkları yerleri hocaya sorduklarında ana dilimizi kullanmalıyız ve ders ana dille anlatılmalı (Ö4).”

“Bazı konuları Türkçe ile bile anlamakta zorlandığımız oluyor. Almanca ile ise bu konuları anlamak çok daha zor olurdu. Bence dersler çoğunlukla ana dili kullanılarak anlatılmalı (Ö6).”

“Öğrenci ve konunun gereksinimlerine göre değişir. Şahsen ileri gramer konularında ana dil ile açıklanması anlama açısından işimi kolaylaştırıyor (Ö14).”

“Bence Almanca dil bilgisi derslerinde ana dil ve hedef dil eşit sıklıkla kullanılmalıdır. Hedef dili daha etkin kullanmamız için Almanca kullanım sıklığı artmalıdır (Ö15).”

Almanca Dil Bilgisi Derslerinde Ana Dili Kullanımının Olumlu Yönlerine İlişkin Öğrenci Görüşleri

Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalındaki öğrencilerin Almanca dil bilgisi derslerinde ana dili kullanımının olumlu yönlerine ilişkin görüşleri Tablo 4’te sunulmuştur.

Tablo 4. Almanca Dil Bilgisi Derslerinde Ana Dili Kullanılmasının Olumlu Yönlerine İlişkin Öğrenci Görüşleri

Soru 4	Kategori	Frekans (f)	Katılımcı Kodu
Almanca dil bilgisi derslerinde ana dili kullanımının olumlu yönleri	(Karmaşık)dil bilgisi konularının daha iyi anlaşılması	15	Ö1-Ö2-Ö3-Ö4-Ö5-Ö6-Ö7-Ö8-Ö9-Ö10-Ö11-Ö12-Ö13-Ö14-Ö15

Tablo 4’te yer alan ifadelere göre, öğrencilerin tamamı (f=15) Almanca dil bilgisi derslerinde ana dili kullanımının (karmaşık) dil bilgisi konularının anlaşılabilirliğini arttırdığı için dil bilgisi derslerinde ana dili kullanımının olumlu olduğunu dile getirmiştir.

Almanca dil bilgisi derslerinde ana dili kullanımının olumlu yönlerine ilişkin katılımcıların ifadeleri aşağıdaki gibidir:

“Anlaşılması zor noktaların ya da öğrenci için ana dilde karşılığının bulunması zor olan dil bilgisi kural ve kullanımlarının açıklanmasında ana dilden faydalanmak olumlu sonuçlar doğurabilir (Ö4).”

“Ana dili kullanıldığında anlaşılmayan konunun öğrenciye daha iyi aktarılacağını düşünüyorum (Ö15).”

“Öğrencinin konuyu daha iyi kavraması anlaması açısından önemli. Öğrendiğimiz dil üzerinden konu anlatılması konuyu anlamamızda sorun yaratabilir (Ö10).”

Almanca Dil Bilgisi Derslerinde Ana Dili Kullanımının Olumsuz Yönlerine İlişkin Öğrenci Görüşleri

Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalındaki öğrencilerin Almanca dil bilgisi derslerinde ana dili kullanımının olumsuz yönlerine ilişkin görüşleri Tablo 5’te sunulmuştur.

Tablo 5. Almanca Dil Bilgisi Derslerinde Ana Dili Kullanımının Olumsuz Yönlerine İlişkin Öğrenci Görüşleri

Soru 5	Kategori	Frekans (f)	Katılımcı Kodu
Almanca dil bilgisi derslerinde ana dili kullanımının olumsuz yönleri	Hedef dilde pratiklikten yoksunluk	15	Ö1-Ö2-Ö3-Ö4-Ö5-Ö6-Ö7-Ö8-Ö9-Ö10-Ö11-Ö12-Ö13-Ö14-Ö15

Tablo 5’te yer alan ifadelere göre, öğrencilerin tamamı (f=15) Almanca dil bilgisi derslerinde ana dili kullanımının hedef dile maruz kalmayı engellediğini düşünerek ilgili dilde pratik yapamadıklarını dile getirmiştir.

Almanca dil bilgisi derslerinde ana dili kullanımının olumsuz yönlerine ilişkin katılımcıların ifadeleri aşağıdaki gibidir:

“Hedef dile yeterince maruz kalamayız ve bu olumsuz bir durumdur (Ö13).”

“Sürekli ana dili kullanımı Almanca dilini unutmama sebebiyet verir. Dile maruz kalmadığım sürece kendimi kötü hissediyorum (Ö9).”

“Sürekli ana dili kullanırsak eğer öğrenilen dilde kendimi çok fazla zorlamak istemiyorum ve tembelliğe yol açıyor böylece Almanca geriliyor (Ö12).”

Almanca Dil Bilgisi Derslerinde Ana Dilinde Anlatılan Kaynaklara Başvurulmasına İlişkin Öğrenci Görüşleri

Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalındaki öğrencilerin Almanca dil bilgisi derslerinde ana dilinde anlatılan kaynaklara başvurularına ilişkin görüşleri Tablo 6’de sunulmuştur.

Tablo 6. Almanca Dil Bilgisi Derslerinde Ana Dilinde Anlatılan Kaynaklara Başvurmalarına İlişkin Öğrenci Görüşleri

Soru 6	Kategori	Alt Kategori	Frekans (f)	Katılımcı Kodu
Almanca dil bilgisi konularını ana dilinde anlatan kaynaklara başvurulması	Ana dilinde anlatan kaynaklara başvurma	Ana dilinde Almanca dil bilgisi konularını daha iyi anlamak	6	Ö1-Ö3-Ö9-Ö12-Ö13-Ö15
		Ana dilinde ve hedef dilde karşılaştırma yapmak	4	Ö2-Ö4-Ö10-Ö14
		Hedef dilde yazılan kitaplardaki bilinmeyen kelimeler	3	Ö5-Ö7-Ö8
		Ana dilinde anlatan kaynaklara başvurmamak	2	Ö6-Ö11

Tablo 6’da yer alan ifadelerle göre, öğrencilerin 13’ü Almanca dil bilgisi konularının öğrenilmesinde konuyu ana dilinde anlatan kaynaklara da başvurduklarını dile getirirken öğrencilerin ikisi ilgili kaynaklara başvurmadıklarını belirtmişlerdir. Ana dilinde Almanca dil bilgisi konularının daha iyi anlaşılması, ana dilinde ve hedef dilde karşılaştırma yapılabilme imkânı, hedef dilde yazılan kaynaklardaki bilinmeyen kelimelerin öğrenilmesi nedeniyle öğrenciler konuyu ana dilinde anlatan kaynaklara başvurduklarını ifade etmişlerdir.

Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalındaki öğrencilerin Almanca dil bilgisi derslerinde ana dilinde anlatılan kaynaklara başvurmalarına ilişkin katılımcıların ifadeleri aşağıdaki gibidir:

“Bazen başvuruyorum, çünkü anlamadığım konu olduğunda karşılaştırmalı olarak ne anlatmak istediğini anlıyorum. Bu durumda işimi biraz kolaylaştırıyor (Ö2).”

“Ben kullanıyorum çünkü hedef dildeki kaynaklarda çok fazla bilmediğim kelime olabiliyor haliyle daha zor anlıyorum aslında o kelimeleri öğrenerek zorlu yoldan öğrenmek daha etkili ama kolaya kaçmış oluyorum. Bir de bazı dil bilgisi konularının ana dilde tam karşılığı olmadığından hedef dilde okuyup öğrenmek daha verimli oluyor (Ö6).”

“Başvuruyorum. Çünkü konuya ne kadar hâkim olursa da anlaşılmayan kelimeler veya bölümler olabiliyor. Ana dildeki kaynağa başvurup karşılaştırma yapılarak incelendiğinde öğrenmenin daha sorunsuz gerçekleştiğini düşünüyorum (Ö10).”

“Eğer konuyu anlayamadıysam ve ana dilde karşılığını bulabileceğim bir konuya evet başvururum çünkü anlamamı kolaylaştırıyor (Ö15).”

Ana Dilindeki Dil Bilgisi Kuralları Bilinmediği Zaman Almanca Dil Bilgisi Kurallarını Öğrenme Zorluğuna İlişkin Öğrenci Görüşleri

Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalındaki öğrencilerin ana dillerindeki dil bilgisi kurallarını bilmedikleri zaman Almanca dil bilgisi kurallarını öğrenme zorluklarına ilişkin görüşleri Tablo 7’de sunulmuştur.

Tablo 7. Ana Dildeki Dil Bilgisi Kuralları Bilinmediği Zaman Almanca Dil Bilgisi Kurallarını Öğrenme Zorluğuna İlişkin Öğrenci Görüşleri

Soru 7	Kategori	Frekans (f)	Katılımcı Kodu
Ana dilindeki dil bilgisi kuralları bilinmediği zaman Almanca dil bilgisi kurallarını öğrenme zorluğu	Hedef dil ve ana dili arasında bağlantı kurma	9	Ö2-Ö4-Ö5-Ö7-Ö8-Ö10-Ö12-Ö13-Ö14-Ö15
	Hedef dil ve ana dili arasındaki benzerlikler	4	Ö11-Ö3-Ö6-Ö9
	Ana dilindeki dil bilgisi kuralları bilinmediği zaman Almanca dil bilgisi kurallarını öğrenme zorluğu yaşamama	1	Ö1

Tablo 7’de yer alan ifadelerle göre, öğrencilerin 14’ü ana dilindeki dil bilgisi kurallarını bilmediği zaman Almanca dil bilgisi kurallarını öğrenme zorluğu yaşayabileceklerini

vurgulamışlardır. Hedef dil ve ana dili arasında bağlantı kurmanın ve hedef dil ve ana dili arasındaki benzerlik ve farklılıklarının iyi bilinmesi gerektiği öğrenciler tarafından dile getirilmiştir. Öğrencilerden biri ise ana dilindeki dil bilgisi kurallarını bilinmediği zaman Almanca dil bilgisi kurallarını öğrenme zorluğu yaşamayacağını dile getirmişlerdir.

Ana dilindeki dil bilgisi kurallarının bilinmediği zaman Almanca dil bilgisi kurallarını öğrenme zorluklarına ilişkin katılımcıların ifadeleri aşağıdaki gibidir:

“Kesinlikle. Neticede birkaç dil biliyoruz. Bu yüzden otomatik olarak zihnimiz bilgileri bağdaştırmaya çalışıyor. Kendi dilime hâkim değilsem, ifadelerin iki dilde nasıl ifade edildiklerini hangi noktalarda benzer ya da farklı olduklarını kestiremem. Yanlış kullanım sorunlara yol açabilir (Ö4).”

“Elbette çünkü ana dilinde olan dil bilgisi kuralları bilinmeden onun başka bir dildeki karşılığı da öğrenilemez (Ö12).”

“Kesinlikle katılıyorum. Başka bir dildeki dil bilgisi kurallarını algılayabilmemiz için kendi dilimizdeki kurallara hâkim olmalıyız. Bu yüzden ana dilimizdeki eksiklerimi de mümkün olduğunca tamamlamaya çalışıyorum (Ö13).”

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu araştırma Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalındaki öğrencilerin Almanca dil bilgisi derslerinde ana dili kullanımı hakkında ne düşündüklerini keşfetmek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu amaçla Almanca'yı yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin görüşlerine başvurulmuştur. Araştırmada elde edilen olumlu öğrenci görüşleri kapsamında Almanca dil bilgisi derslerinde ana dili kullanımının öğrenciler tarafından desteklendiği dikkat çekmektedir. Bazı öğrenciler Almanca dil bilgisi derslerinde ana dili kullanımının hedef dile maruz kalmayı engellediğini düşünerek ilgili dilde pratik yapamadıklarını dile getirmişlerdir. Yabancı dil derslerinde ana dili kullanımının bazı olumsuz özelliklerinin olmasına rağmen dil bilgisi derslerinde ana diline başvurulması

özellikle dil bilgisi konularının anlaşılabilirliğini arttırdığı öğrenci görüşleri doğrultusunda tespit edilmiştir.

Almanca dil bilgisi derslerinde ana dili kullanılmasından dolayı öğrenciler ana dili ve hedef dil arasında karşılaştırma yapma imkânı bulmuşlardır. Böylece iki dil arasındaki benzerlikleri ve farklılıkları ana dilinde daha iyi görebildikleri ve bu nedenle Almanca dil bilgisi kurallarını daha iyi anlayabildikleri bu araştırma ile tespit edilmiştir. Yeni öğrenilen bir yabancı dil, ana dili ile bağlantılı olabileceği için öğrenciler var olan mevcut bilgilerini yeni bir yabancı dil öğrenmede kullanabileceklerdir. Bu nedenle yabancı dil derslerinde öğrencilerin doğumundan itibaren ailesinden duyarak öğrendiği ana diline başvurmaları kaçınılmaz olacağı düşünülmektedir.

Araştırmadan elde edilen bir diğer bulgu ise yabancı dilde öğrenilen bazı dil bilgisi yapılarının ana dilinde eş değeri olmamasıdır. Yeni öğrenilen yabancı dildeki dil bilgisi kurallarının ana dilinde karşılığı yok ise öğrencilere hedef dilde yeni bilgilerin aktarılması zor olacaktır. Bu nedenle de öğrenciler yabancı bir dil öğrenirken ana dilinin kullanılmasının önemli olduğunu düşünmektedirler.

Hedef dilin yanında ana dilindeki dil bilgisi kurallarının da bilinmesi hedef dilde anlatılan dil bilgisi kurallarının daha anlaşılır olmasına da yardımcı olacağı öğrenciler tarafından dile getirilmiştir. Kendi ana dilindeki dil bilgisi kurallarından yoksun olan bir bireyin, yabancı dilde öğrendiği dil bilgisi kurallarını zihninde tam olarak oturtamayacaktır.

Hedef dildeki dil bilgisi konularını ana dilinde anlatılan kaynaklara başvurarak öğrenen öğrencilerin hedef dildeki dil bilgisi konularını daha iyi anladığı, ana dili ve hedef dil arasında karşılaştırma yapma imkânı elde etmeleri ve zor dil bilgisi konularını ana dilinde daha rahat öğrendikleri öğrenci görüşleri sonucunda elde edilmiştir. Özellikle hedef dilde anlatılan kaynaklarda bilinmeyen kelimelerin çok olması nedeniyle de dil bilgisi konularının daha iyi anlaşılması için öğrencilerin dil bilgisi konularını ana dilinde anlatılan kaynaklara başvurduğu dikkat çekmektedir.

Yabancı dilde dil bilgisi dört temel beceri içerisinde yer almasa bile yabancı dilin en önemli unsurlarından biridir. Bu nedenle yabancı dil eğitiminde öğrencilere aktarılmak istenilen dil bilgisi kurallarının öğrencilerin ihtiyaçları doğrultusunda ana diline bilinçli bir şekilde başvurularak onlara anlatılması gerekmektedir. Öğrencinin anlamadığı dil bilgisi konuları hakkında çekinmeden soru sorabilmesi için, ana dili ile zihninde en doğru şekilde karşılaştırma yapması için ölçülü bir şekilde ana diline başvurulması gerektiği düşünülmektedir. Ek olarak öğrencilerin yabancı dilde dil bilgisi kurallarını daha iyi öğrenmeleri için ana dillerindeki dil bilgisi kurallarını da çok iyi bilmeleri gerektiği hatırlatılmalıdır.

KAYNAKLAR

- Aktaş T., & Koçak M. (2012). Çeviri işleminin yabancı dil öğretimine katkısı. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32(1), 141-155.
- Baş, T., & Akturan, U. (2017). Nitel araştırma yöntemleri: *sosyal bilimlerde bilgisayar destekli nitel araştırma yöntemleri* (3. baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık
- Bıçer, N. (2017). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde ana dilinin etkisi. *Journal of Turkish Studies*. 12(14), 41-58.
doi:<http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.11704>
- Butzkamm, W. (2005). Die Muttersprache als Sprachmutter: ein Gegenentwurf zur herrschenden Theorie.
https://jochenenglish.de/misc/butzkamm_muttersprache.pdf adresinden erişilmiştir.
- Çelebi, M. D. (2006). Türkiye’de anadili eğitimi ve yabancı dil öğretimi. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1 (21), 285-30.
<https://dergipark.org.tr/tr/pub/erusosbilder/issue/23754/253119> adresinden erişilmiştir.
- Ersoy, A. F. (2019). Fenomenoloji. A. Saban & A. Ersoy (Ed.), Eğitimde Nitel Araştırma Desenleri içinde (s. 81-138). Ankara: Anı.
- Gabrielatos, C. (2001). L1 use in ELT: Not a skeleton, but a bone of contention.
https://www.researchgate.net/profile/Costas-Gabrielatos/publication/261708832_L1_use_in_ELT_Not_a_skeleton_but_a_bone_of_contention/links/5471eff10cf24af340c3d6fb/L1-use-in-ELT-Not-a-skeleton-but-a-bone-of-contention.pdf adresinden erişilmiştir.
- İşigüzel, B. (2012). Der Einfluss der Erstsprache als ein Motivationsfaktor auf den Erfolg beim Fremdsprachenlernen. *Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14(2), 53-86.
- Kırmızı, B. (2009). Anadolu liselerindeki Almanca dersinde yer alan dil bilgisi konularının öğretiminde karşılaşılan sorunlar. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 26 (26), 42-5.
<https://dergipark.org.tr/tr/pub/pauefd/issue/11117/132947> adresinden erişilmiştir.
- Kunštek, V. (2015). *Muttersprache beim Fremdsprachenlernen* (Yüksek lisans tezi). Philosophische Fakultät, Zagreb.
- Neuner, G. (2003). Mehrsprachigkeitskonzept und Tertiärsprachendidaktik. Hufeisen Britta/Neuner Gerhard (Ed.), Mehrsprachigkeitskonzept – Tertiärsprachenlernen – Deutsch nach Englisch. Strasbourg: Council of Europe

- Publishing (s.13-34) içinde.
<http://archive.ecml.at/documents/pub112g2003.PDF> adresinden erişilmiştir.
- Patton, M. Q. (2018). Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri (2. Baskı). (Çev. Ed. M. Bütün, S. B. Demir). Ankara: Pegem Akademi.
- Sieber, P. (2002). Keine Fremdsprache ohne Erstsprache, aktuelle Voraussetzungen für die Hochdeutschförderung. *Babylonia 2 (02)*, 61- 64.
http://babylonia.ch/fileadmin/user_upload/documents/2002-2/sieber.pdf adresinden erişilmiştir.
- Soyсал, T. (2022). Türkçe öğretmenlerinin ortaokul dil bilgisi konu sıralamasına yönelik görüşleri: sorunlar ve çözüm önerileri. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (30), 1-19.
<https://dergipark.org.tr/tr/pub/rumelide/issue/73128/1188726> adresinden erişilmiştir.
- Sönmez, H. (2022). Fransızca öğretmenlerinin yabancı dil sınıfında ana dile başvuru durumlarının ruh dilbilimsel açıdan incelenmesi. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 9 (4) , 176-193.
<https://dergipark.org.tr/en/pub/asead/issue/73282/1168683> adresinden erişilmiştir.
- Şavlı, F., & Kalafat, S. (2014). Yabancı dil derslerinde ana dili kullanımı üzerine öğretmen ve öğrenci görüşleri. *Turkish Studies-International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, Volume 9/3 Winter 2014*, 1367-1385. doi.10.7827/TurkishStudies.6086.
- Şevik, M. (2007). Yabancı dil sınıflarında anadilin yeri, *Ankara Üniversitesi Eğitim Fakülteleri Dergisi*, 40(1), 99-109.
<https://dSPACE.ankara.edu.tr/xmlui/handle/20.500.12575/46814> adresinden erişilmiştir.
- Tekindal, M. & Uğuz Arsu, Ş. (2020). Nitel araştırma yöntemi olarak fenomenolojik yaklaşımın kapsamı ve sürecine yönelik bir derleme. *Ufku Ötesi Bilim Dergisi*, 20 (1), 153-172.
<https://dergipark.org.tr/tr/pub/uobild/issue/58856/813813> adresinden erişilmiştir.
- Vonić, T. (2020). *Gebrauch der Muttersprache im DaF-Unterricht aus der Perspektive von Lehrenden* (Yüksek lisans tezi). Faculty of Humanities and Social Sciences, Osijek. <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:142:075764> adresinden erişilmiştir.
- Yıldırım, A., & Şimşek H. (2018). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri, 11. Baskı, Ankara: Seçkin.

Yılmaz, Ş. (2022). Araç dil kullanımı açısından yabancı dil öğretim yöntemleri üzerine. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (27), 275-28. doi: 10.29000/rumelide.1105575

SUMMARY

Introduction

Despite the negative views on the use of the mother tongue in foreign language lessons, several studies have yielded the opinion that the mother tongue has an important place in teaching foreign language. This research was carried out in accordance with the opinions of students learning German as a foreign language about the influence of the mother tongue on language learning processes in German language classes.

Method

This study is a qualitative research aimed at determining the opinions of students in the German Language Education Department about the use of the mother tongue in German grammar lessons. The opinions of the students studying in the German Language Education Department were investigated using the phenomenology design of qualitative research methods.

Participants

In this study, the participants were selected using both criterion sampling and convenience sampling methods, because "purposeful sampling methods are useful in many cases for discovering and explaining cases and events" (Yıldırım and Şimşek, 2018, p. 118). The study was conducted with 15 students who were taking German grammar courses in the German Language Education Department at Gazi University, which met the criteria and also were easily accessible to the researcher. This study uses a qualitative research management.

Data collection and analysis

The researchers conducted semi-structured interviews to gather data related to the phenomenon being studied. The readability and understandability of the semi-structured interview questions were evaluated by consulting with field experts, and necessary adjustments were made based on the advice received. The comprehensibility of the questions was measured by conducting a pilot study with five students, who were selected based on similar characteristics as the study group but were not included in the study group. After the pilot study, certain phrases in the questions were modified, giving the final form of the semi-structured interview form. The semi-structured interview form consisted of seven questions aimed at determining students' views on the use of the native language in German language lessons.

The necessary permissions and ethical committee reports were obtained to ensure the ethical appropriateness of the study, and participants were informed that they could participate voluntarily in the interviews before they began. The students answered the interview questions face-to-face. The interviews lasted between 5 and 15 minutes. The interviews were recorded with the participants' consent for analysis.

The semi-structured interview data recorded with the consent of the participants were transcribed into Microsoft Office Word format. The participants in the study were coded as Ö1, Ö2, Ö3... in order to conceal their identity. NVivo 12 software was used for the analysis of the data obtained from the semi-structured interview. The data obtained from the study group was brought together through the Nvivo program and the content analysis method was used. During the content analysis, the data obtained by the researchers was read many times and categories and subcategories were determined. To support the data obtained from the study, some participant opinions were quoted in the study in the form of extracts.

Conclusion and Discussion

This research was conducted to explore the views of students in the Department of German Language Education on the use of their native language in German language courses. The opinions of students learning German as a foreign language were taken into account. According to the positive student opinions obtained from the research, it has been observed that the use of the native language in German language courses is supported by the students. Some students have expressed that they cannot practice the relevant language, as the use of their native language in German language courses prevents them from being exposed to the target language. However, it has been determined that using the native language in language courses increases the understanding of language knowledge topics, particularly according to the student opinions.

ORCID

Merve ÇILDIR <https://orcid.org/0000-0002-2441-8255>

Aylin SEYMEN <https://orcid.org/0000-0002-5028-6540>

Araştırmacıların Katkı Oranı Beyanı

Bu çalışmanın planlanması, yürütülmesi ve yazılı hale getirilmesinde araştırmacılar eşit oranda katkı sağlamıştır.

Çatışma Beyanı

Araştırmacıların, araştırma ile ilgili diğer kişi ve kurumlarla herhangi bir kişisel ve finansal çıkar çatışması yoktur.

Etik Kurul Beyanı

Bu araştırma, Gazi Üniversitesi Etik Komisyonunun 22.03.2022 tarih ve 77082166-604.01.02-321725 sayılı onayı ile yürütülmüştür.

Ek 1. Etik Kurul Belgesi

Evrak Tarih ve Sayısı: 25.03.2022-E.321725

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Etik KomisyonuSayı : E-77082166-604.01.02-321725
Konu : Değerlendirme ve Onay

25.03.2022

Sayın Doç. Dr. Aylin SEYMEN
Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalı Başkanı - Öğretim Görevlisi

Araştırmacı grubu Aylin SEYMEN ve Merve ÇILDIR'dan oluşan "*Almanca Dilbilgisi Derslerinde Ana Dili Kullanımına İlişkin Öğrenci Görüşleri*" başlıklı araştırma öneriniz Komisyonumuzun 22.03.2022 tarih ve 06 sayılı toplantısında görüşülmüş olup,

Çalışmanızın yapılması planlanan yerlerden izin alınması koşuluyla yapılmasında etik açıdan bir sakınca bulunmadığına oybirliği ile karar verilmiş ve karara ilişkin imza listesi ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Araştırma Kod No: 2022 - 367

Prof. Dr. İsmail KARAKAYA
Komisyon Başkanı

Ek:1 Liste

Belge Değerleme Kodu: 015501.006643

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Takip Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/gazi-universitesi-etik>Emniyet Mahallesi Basınlar Caddesi No:61 06560 Yenimahalle/ANKARA
Tel:0 (312) 202 20 57 - 0 (312) 2... Faks:0 (312) 202 38 76
İnternet Adresi : <http://etikkomisyon.gazi.edu.tr/>
E-posta Adresi : gaunivrenetika@etik.kup.trİmza İçin: Emre GÜL DOĞANAK
Genel Evrak Sorumlusu
Telefon No:03122022665

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

